

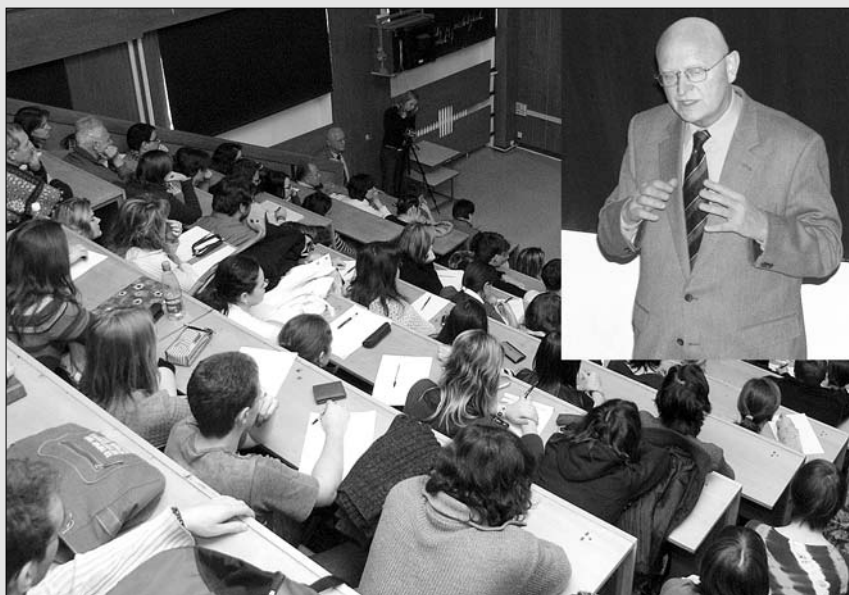

22 30. března 2007
ROČNÍK 16 **V ČÍSLE:**

Profesor M. Strnad navržen na státní vyznamenání • Na aktuální téma: zájem o studium na UP opět rekordní • Hemato-onkologická klinika LF UP se stala Centre of Excellence v rámci European Leukemia Network

Kdo chtěl vědět, co všechno máme společného s opicemi, nenechal si ujít přednášku předsedy Akademie věd ČR prof. V. Pačese, nazvanou „Dva bratrance: člověk a šimpanz“, která se za velkého zájmu odborné i laické veřejnosti uskutečnila 22. 3. v budově Děkanátu PřF UP. Další informace níže.

-red-, foto -tj- ▶

Zásluhou „MedVěda“ vzniklo na internetu Tiskové středisko vědy

■ V rámci aktivit směřujících k popularizaci vědy připravil řešitelský tým projektu Přírodovědecké fakulty UP *Medializace vědy – MedVěd* unikátní tiskové středisko, jehož cílem je vytvořit na internetu místo, kde si široké spektrum lidí od odborníků až po laickou veřejnost včetně novinářů bude moci jednoduchým způsobem najít články, tiskové zprávy, avíza a výstupy z výzkumů z celé republiky. Autoři projektu očekávají, že se *Tiskové středisko vědy* stane hojně navštěvovanou stránkou, ze které média začnou čerpat informace pro další zpracování, a server tak povede k propagaci spolupracujících subjektů.

Příspěvky jsou již nyní přijímány na adrese veda@projektmaved.eu a během několika dní jsou zařazovány do systému, kde jsou tříděny podle regionů, kategorií nebo oborů. Portál tak nabízí snadnou orientaci v katalogizovaných zprávách, ale i vyhledávání pomocí fulltextového nástroje. Do aktivity se doposud zapojila většina českých vysokých škol, na kterých lze studovat exaktní obory. *Naším cílem je poskytnout odborné i laické veřejnosti komplexní soubor zpráv z vědeckého prostředí. Kromě devatenácti vysokých škol jsme oslovili také čtyřicet výzkumných ústavů a navazování kontaktů bude pokračovat i nadále*, řekl tiskový mluvčí projektu *MedVěd* M. Grass. Podle jeho slov jsou stránky střediska primárně určeny novinářům a vědcům, kteří zde budou moci prezentovat vlastní úspěchy; prostor je ale vytvořen například i pro pozvánky na zajímavé akce a setkání s odborníky. Většina z oslovených institucí spolupráci přivítala a pravidelně zasílá do systému zprávy a výstupy z výzkumů.

Ambice projektu *MedVěd* i nově vzniklého střediska vědy, jejichž garantem je děkan PřF UP prof. J. Ševčík, Ph.D., vyplývají ze snahy zpomalizovat fyziku, chemii či matematiku nejen mezi školáky, ale i u široké veřejnosti. Naplánované aktivity, mezi něž patří například rozhovory s předními českými vědci či *Univerzita dětského věku*, by měly do konce roku 2008 ukázat, že přírodovědné obory znamenají dobrou šanci pro uplatnění v praxi, jsou zajímavé a neprávem stojí stranou pozornosti.

Bližší informace viz www.projektmaved.eu/stredisko.
 -mg-, -red-

Pačes a bratrance člověk a šimpanz v Olomouci

■ Předseda Akademie věd ČR prof. V. Pačes přednášel v Olomouci na Přírodovědecké fakultě o současném výzkumu v molekulární genetice. Přednáška s názvem *Člověk a šimpanz: dva bratrance* byla sice určena studentům chemie, nicméně přilákala řadu dalších zájemců, kteří se tisnili v přeplněné posluchárně.

Dobrodružství objevů o informaci, kterou má každá naše buňka zakódovanou v DNA, otázky o tom, jak z chemické sloučeniny vykutat užitečná data, jak se z těchto dat dozvědět něco o příchodu člověka coby živočišného druhu na svět, nebo jak je využít k léčebným či forenzním účelům – to vše je velmi přitažlivé pro kohokoliv, komu zbylo něco z dětské zvědavosti. Pokud máme naprostou většinu genů shodných s našimi nejbližšími příbuznými – šimpanzi, které z těch ostatních jsou vlastně zodpovědné za naše lidství? A která naše vlastnost nás od bratránků nejvíc odlišuje – je to naše schopnost abstrakce? Existuje pro ni nějaký gen? Který protein je tímto genem vlastně kódován? Výzkum otázek spojených s funkcí genů je žhavou oblastí a profesor Pačes by si troufal každému

ze stovky doktorandů zadat zajímavý problém k řešení. Další řada otázek se hrne na svět v následující diskusi. Čím to, že užitečná informace tvoří jen asi dvě procenta všech dat, která se kopírují z generace na generaci, kdežto naprotá většina je „smetí“, pozůstatky retrovirů a dávných epidemií, které se nám vmísily do genomu a dále cestují historií jako „černí pasažéři“? Jak moc je správné dovolit si do této informace aktivně zasahovat, kam bychom měli postavit naše etické hranice a co naopak považovat za zbytečnou obavu z neznáma a předsudky? Dlouhá diskuse v posluchárně pokračovala s neodbytnými zájemci ještě u kávy na Děkanátě PřF.

Přednáška byla první z cyklu *Předsedové Akademie věd přednášejí o současné vědě*, který je součástí „B-čkového“ předmětu „Současná chemie“ garantovaného prof. P. Hobzou z Katedry fyzikální chemie a připravovaného ve spolupráci s projektem „Medializace vědy“ (MedVěd). V dalších měsících se těšíme na setkání s bývalými předsedy AV ČR prof. H. Illnerovou a prof. R. Zahradníkem.

Doc. T. Opatrný, PřF UP

Další v řadě rozvojových večerů – tentokrát o zkušenostech z Mongolska

■ Filmový sál Uměleckého centra UP se 20. 3. opět zaplnil těmi, kteří věnují pozornost rozvojové problematice. Zajímavé vyprávění, které si tentokrát připravila S. Šafaříková, studentka FTK UP, se týkalo *Mongolska a především děti z Bayanhoshu, jurtového předměstí Ulanbátaru. S těmito nejmladšími obyvateli chudinské čtvrti mongolského velkoměsta pracovala S. Šafaříková několik měsíců prostřednictvím dobrovolnického projektu Glen (Global education Network of Young Europeans). Projekt koordinovaly nevládní nezisková organizace, česká (INEX-SDA) a německá (ASA programm). Za finanční podpory Ministerstva zahraničí ČR v rámci rozvojové spolupráce České republiky připravovala S. Šafaříková pro mongolské děti volnočasové a vzdělávací programy.*

(Pozn. redakce: Postřehy S. Šafaříkové publikoval univerzitní týdeník v desetidílném seriálu *Z notesu studentské zapsavatelky: S rozvojovým projektem do Mongolska* v číslech 3.–12.)

-map-, foto -tj-

INFORMACE, OZNÁMENÍ, POZVÁNKY

Při příležitosti 30. výročí svého založení v dubnu letošního roku pořádá Ústav lékařské genetiky a fetální medicíny LF UP a FNO

ve dnech 5.–6. 4. interdisciplinární konferenci na téma, tvořící nosný program jeho činnosti,

Nové trendy prenatální diagnostiky.

Kontakt: www.prenat2007.upol.cz.

Katedra botaniky PřF UP pořádá v rámci studijního programu Biologie – Botanika **seminář doktorandů**, který se uskuteční 3. 4. od 8 hod. v učebně č. 502, v budově na ul. Šlechtitelů 11 v Olomouci-Holici.

Informace o vyhlášených veřejných soutěžích GAČR

- standardní, postdoktorácké a doktorské grantové projekty -termín odevzdání na RUP: 28. 3. 2007 (GAČR 2. 4. 2007);
- mezinárodní projekty EUROCORES – termín odevzdání na RUP: 9. 5. 2007 (GAČR 15. 5. 2007).

GA AV ČR

- zadávací dokumentace: <http://www.gaav.cz/aktualita.php>;
- standardní badatelské a juniorské badatelské grantové projekty – termín odevzdání na RUP: 17. 4. 2007 (GA AV ČR 23. 4. 2007).

FRVŠ – výběrové řízení pro rok 2008

- zadávací dokumentace: <http://www.radavs.cz/prilohy/Vyh2008.pdf>; ve vyhlášení je stanoven omezený počet přihlášek do tem. okruhu A pro jednotlivé fakulty; termín odevzdání na RUP: 25. 4. 2007 (FRVŠ 30. 4. 2007).

Výzva k podávání návrhů projektů – ČESKO-AMERICKÁ SPOLUPRÁCE

- zadávací dokumentace: <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzva-k-podavani-navrhu-projektu-5>. Uzávěrka přijímání návrhů AMVIsu je 31. 5. 2007.

Děkanka Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci vypisuje

výběrové řízení

na místo **docenta filozofie či odborného asistenta filozofie** s výhledem habilitace do jednoho roku na Katedře filozofie a patrologie (úvazek 1,0).

Kvalifikační požadavky: specializace na dějiny filozofie a fenomenologii a zahraniční zkušenosti i kontakty jsou vítány.

Termín nástupu od 1. 9. 2007.

Přihlášky do výběrového řízení doložené odborným životopisem, fotokopie dokladů o kvalifikaci a přehledem publikační a vědecké činnosti, je nutno zaslat do 13. 4. 2007 na adresu: Sekretariát děkanky CMTF UP, Univerzitní 22, 771 11 Olomouc.

Chcete podpořit olomouckou finalistku letošní soutěže Miss Academia ČR 2007?
Na stránkách projektu www.missacademia.cz můžete hlasovat pro

Michaelu Pavelkovou, studentku FTK UP,
on-line, a dopomoci tak kandidátce z olomoucké univerzity k zisku titulu **Miss Academia ČR ON-LINE 2007.**
Finálový galavečer Miss Academia ČR 2007 se uskuteční již 4. 4. 2007 od 20 hodin v **Městském divadle ve Zlíně.**

Miss Academia ČR 2007 je tradiční studentskou soutěží o „nej...“ vysokoškolačku České republiky, kterou pořádají studenti Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Posláním všech ročníků soutěže je ukázat, že i inteligentní a vzdělaná dívka může být krásná.

• UDÁLOSTI • UDÁLOSTI • UDÁLOSTI •

Očištění paměti a smíření – mezinárodní seminář na CMTF UP

■ V roce 2007 se uskuteční dvě významná setkání křesťanů v Evropě: prvním bude oslava 100. výročí *Prvního velehradského kongresu* (1907–2007), které se koná ve dnech 28. 6.–1. 7. 2007, dalším pak třetí ekumenické setkání v Evropě s názvem *Světlo Kristovo září nad námi – Naděje obnovy a jednoty v Evropě*, které se uskuteční v rumunském Sibiui od 5. 9. do 7. 9. 2007. Katedra pastorální a spirituální teologie CMTF UP ve spolupráci s Centrem Aletti proto uspořádala v Olomouci ve dnech 12. 3.–13. 3. mezinárodní vědecký seminář s názvem „*Communio Ecclesiarum* v Evropě – očištění paměti a smíření“.

Za účasti olomouckého arcibiskupa Mons. J. Graubnera téměř tři desítky účastníků z teologických fakult z ČR a Slovenska, MU v Brně, V ČR v Praze a dvou vědeckých pracovišť Polsku (Ekumenický institut KUL v Lublinu a Univerzita Kardynała Stefana Wyszyńskiego ve Varšavě) promýšleli aktuální otázky jednoty církví a budoucnost Evropy ve světle evangelia. Seminář se zabýval čtyřmi

okruhy: *Velehradská tradice v širším kontextu* (doc. P. Boček; prof. L. Górka; ThLic. M. Špaček; ThDr. J. Hrdlička; prof. V. Hráček; prof. F. X. Halas); *Tvůrci a dědicové velehradské tradice* (Ph.D. J. Šebek; Th.D. J.Z. Charouz; doc. M. Kouřil; PhDr. Vladimír Těthl; prof. V. Vavřínek; doc. M. Altrichter; prof. J.B. Lášek); *Communio Ecclesiarum v Evropě jako teologická otázka* (prof. J. Kulisz; prof. J. Šafin; prof. P. Filipi; prof. C.V. Pospíšil); *Cesty ke smíření v duchu velehradské tradice – kontextualizace* (ThDr. A. Slodička; ThDr. V. Ježek; Ph.D. P. Balcárek; Ph.D. E. Hrdinová; Th.D. M. Mičo; Th.D. J. Pastuszak; doc. J. Hanuš; prof. P. Ambros).

Odborníci různých specializací i konfesí vidí Evropu jako kontinent rozdílností a rozdělení. Dějiny i přítomnost křesťanství v Evropě proto v sobě nesou bohatství rozmanitých historických zkušeností, pozitivních či negativních. Důkladná diskuse nad přednesenými referáty vedla ke shodě v tom, že díky setkávání různých náboženských světů lze minulost a přítomnost vnímat jako bránu, která otvírá podněty k budoucím rozhodnutím v duchu ekumenického. Závěry semináře ukázaly, že cyrilometodějská tradice je živá. Budou publikovány v nakladatelství Regium.

Prof. P. Ambros, CMTF UP

Prof. M. Strnad navržen na státní vyznamenání

■ Olomoucký kraj navrhne prezidentovi ČR, aby udělil státní vyznamenání třem osobnostem regionu. Mezi nominovanými, které schválila Rada Olomouckého kraje, je i prof. M. Strnad, vedoucí Laboratoře růstových regulátorů PřF UP a Akademie věd ČR, který se podílí na výzkumu látek zastavujících či zpomalujících růst zhoubných nádorových buněk. Dalšími nominovanými jsou A. Schindler, mj. zakladatel Mezinárodního varhanního festivalu Olomouc, a O. Páleník, který velel české vojenské misi v Afghánistánu a působil také jako velitel skupiny speciálních sil v Prostějově.

Krajská rada tak reagovala na žádost vedoucího Kanceláře prezidenta republiky J. Weigela zaslanou hejtmánovi Olomouckého kraje RNDr. I. Kosatíkovi.

Více informací viz <http://www.olomouc.com/>.

-red-

Krátce z Kolegia rektora UP

■ Kolegium rektora UP, které se na svém jednání sešlo 20. 3., se věnovalo mj. následujícím tématům:

* **Velké opravy na UP.** Prof. E. Weigl, prorektor pro záležitosti rozvoje a výstavby, hovořil o využití finančních prostředků jednotlivých součástí UP za rok 2006 v celkové výši 86 051 mil. korun a zároveň zmínil plánovaný celkový přehled čerpání finančních prostředků na rok 2007. Z prezentace, kterou v tištěné podobě obdrželi všichni členové Kolegia vyplynulo (a vyplývá to i z Dlouhodobého záměru UP a jeho aktualizace), že největší investice putují a poputují na Filozofickou fakultu (rekonstrukce Křížkovského 10) a Přírodovědeckou fakultu (Envelopa). Ostatní fakulty, např. Pedagogická fakulta, se ve svých investičních aktivitách vesměs omezují na to nejdůležitější: PdF UP konkrétně na venkovní kanalizaci, CMTF např. uvažuje o rekonstrukci své auly či Kapli Božeho Těla UC UP, Právníká fakulta by v budoucnu např. ráda dokončila rekonstrukci sálové části fakulty, jakož i vstupní části budovy. V připravené

prezentaci zdůraznil prof. E. Weigl, že některé investice, především ty, které jsou řazeny k Rektorátu UP, slouží celé univerzitě; příkladem jsou např. splátky za horkovodní předávací stanice či upgrade telefonní ústředny.

* **Využití sociálního fondu.** Dosavadní diskusi o tvorbě i možném využití sociálního fondu shrnul prof. L. Dvořák, rektor UP. Sociální fond budou tvořit 2% z vyplácených mezd, v letošním roce bude v sociální fond obsahovat asi 13 mil. korun. Z předchozích debat vyplynulo, že část z uvedených financí bude rezervována na odměny k životním jubileím a poskytování půjček pracovníkům postiženým nezaviněnou finanční nouzí. Další poměrný díl by měl hradit tři druhy pojištění – životní, důchodové a penzijní, poslední část by dotovala benefiční šeky. Na ty ovšem někteří členové Kolegia reagovali negativně s odůvodněním, že benefity odporují filozofii, kterou tvorba a čerpání sociálního fondu zastávají. Uvedené možnosti včetně jejich kládů i záporů poté komentoval Ing. J. Jirka, kvestor UP. Rektor UP závěrem požádal děkany jednotlivých fakult, aby zmapovali počet osob, které již mají pojištění zavedeno, jaké a kde. Dále požádal děkany, aby zjistili počet osob, které mají o pojištění vůbec zájem a také počet těch, které pojištění nechťejí.

* **Náklady na nové zaměstnance.** Návrh rozpočtu na rok 2007 obsahuje u centrálních jednotek nárůst 17 zaměstnanců. Včetně vybavení pracovišť tento nárůst představuje 7,8 mil. korun. Problematikou se bude zabývat AS UP, a to poté, kdy obdrží konkrétní údaje o nákladech na nové zaměstnance.

* **Mobilita studentů.** Program celoživotního učení nahradí od nového akademického roku stávající program Socrates. Kolegium rektora UP o tom informovala Mgr. I. Vyhnančková, vedoucí Kanceláře zahraničních styků UP. K programu, který je plánován na léta 2007–2013, se zúčastní země EU, v dalších letech budou přistupovat i další, např. Švýcarsko a Vatikán. (více informací přineseme v některém z příštích čísel ŽUP).

Více viz <http://www.upol.cz/odkazy/organy-up/kolegium-rektora-up/>.

-map-

Če(čen)ské vzpomínky

▲ *Komponovaná výstava fotografií z Čechy I. Zimové a přátel čečenského tanečního souboru Maršo, kterou připravila humanitární organizace „Člověk v tísni“, byla zahájena vernisáží 22. 3. v 1. patře Uměleckého centra UP. Výstava jako součást dokumentárních filmů „Jeden svět 2007“ potrvá do 4. 4.*

-red-, foto -tj-

VIII. mezinárodní konference k problematice osob se specifickými potřebami a III. dramaterapeutická konference

■ Katedra speciální pedagogiky PdF UP uspořádala ve dnech 20.–21. 3. konferenci pod záštitou děkanky fakulty prof. L. Ludíkové, CSc. Cílem konference byla prezentace moderních trendů v oblasti péče o osoby se zdravotním postižením a zdravotní či sociálním znevýhodněním.

V jednotlivých sekcích programu (sekcce osob zrakově postižených, sekcce osob hluchoslepých či sluchově postižených, sekcce osob s narušenou komunikační schopností, sekcce osob s pohybovým znevýhodněním,

sekcce osob psychosociálně ohrožených a znevýhodněných, sekcce osob s mentálním postižením, sekcce osob seniorského věku a dramaterapeutická sekcce) přispívali vystupující k obohacení poznatků z konkrétních oblastí. Všechny přednesené referáty byly na vysoké úrovni a prohlubovaly i mezioborovou souvislost, která je ve speciální pedagogice potřebná, či přímo nutná. Důležitá je vždy i mezinárodní spolupráce, ke které přispívají odborníci ze zahraničí, kteří se konference zúčastňují, např. přednášející z USA, Španělska, Holandska, Ruska, Kostariky, Slovenska a dalších zemí. Panelové diskuse ukázaly na některé problémy, které je nutno řešit a na další směry práce, které je třeba zdokonalovat.

Součástí konference bylo divadelní představení terapeutické komunity „Podcestný mlýn“, které mělo až nečekaný úspěch, potvrzený bouřlivým potleskem nadšeného publika z řad mladých i starších diváků.

Význam konference spočívá v teoretickém i praktickém obohacení poznatků a zkušeností v souladu s moderními trendy v oblasti péče o osoby se specifickými potřebami, čímž konference splnila svůj záměr.

Mgr. M. Holubíková, PdF UP

Ocenění pracovníků Přírodovědecké fakulty UP

■ Sjezd Jednoty českých matematiků a fyziků (JČMF) udělil sjezdové vyznamenání *Zasloužilý člen* mj. třem akademickým pracovníkům Přírodovědecké fakulty UP. Jsou to **prof. L. Dvořák, CSc.**, rektor UP, **prof. J. Rachůnek, DrSc.**, vedoucí Katedry algebry a geometrie, a **RNDr. J. Švrček, CSc.**, odborný asistent téže katedry. Jak uvedl doc. J. Molnár, CSc., proděkan PŘF UP pro studijní, sociální a pedagogické záležitosti a předseda Olomoucké pobočky JČMF, vedení Přírodovědecké fakulty si váží práce v oblasti propagace přírodních věd, a proto se rozhodlo předat vyznamenání na zasedání Kolegia děkana, které se sešlo 22. 3. v pracovně děkana PŘF UP.

-red-

Soutěž odborné činnosti církevních středních škol

■ Na Cyrilometodějské teologické fakultě se 16. 3. konaly obhajoby prací druhého ročníku *Soutěže odborné činnosti církevních středních škol*, kterou vyhlásuje Moravská církevní provincie. Letos své práce představilo celkem dvanáct studentů z Arcibiskupského gymnázia v Kroměříži, Biskupského gymnázia v Ostravě-Zábřehu, Cyrilometodějského gymnázia v Prostějově a Stojanova gymnázia na Velehradě.

Obhajoby zahájila a studenty přivítala děkanka CMTF RNDr. I. Vlková, Th.D., studenty přišel pozdravit a povzbudit arcibiskup Mons. J. Graubner, který naslouchal obhajobám několika z nich. Členové komise se shodli na vzrůstající kvalitě přihlášených prací. Velký podíl na tom mají koordinátoři soutěže, kteří byli ustanoveni na jednotlivých církevních středních školách.

První místo obhájili dva studenti – L. Gørigová s prací „Křesťanství v regionální politice“ z AG Kroměříž, a E. Vittek s prací „Novoměstská jezuitská kolej a kostel sv. Ignáce z Loyoly v Praze“ ze SG Velehrad. Rovněž pro druhé místo komise nakonec zvolila dvě studentky, a to A. Plintovičovou („Katedrála Notre-Dame v Chartres“) a P. Trojanovou („Křesťanství a ekologie“), obě z AG Kroměříž. Každému z umístěných darovala RNDr. I. Vlková knihu, oběma vítězům bude předán diplom a další věcná cena v červenci v průběhu oslav Slavnosti sv. Cyrila a Metoděje na Velehradě.

Mgr. K. Pattermanová,

Olomoucké arcibiskupství, Centrum pro školy

O čem jednal Akademický senát UP

■ Akademický senát UP (AS UP) se na svém zasedání 21. 3. věnoval mj. následujícím oblastem:

* **Čeník poplatků za ubytování studentů na kolejích UP.** O nové podobě čeníku za ubytování studentů na kolejích UP informoval studentský senátor a zároveň předseda Kolejní rady M. Hodulík, který AS UP předložil nově navržený Čeník poplatků za ubytování. Z něj vyplývá, že cena za ubytování by s platností od 1. 9. 2007 vzrostla v průměru o 6,92 %. S navýšením vyjádřila nesouhlas Kolejní rada, která zastupuje ubytované studenty na kolejích UP. Akademický senát UP požádal svým usnesením vedení UP, aby na červnovém zasedání AS UP předložilo strategii ubytování na UP zejména s ohle-

dem na využití hospodářského přebytku z minulého roku (8 milionů 559 tisíc Kč), s ohledem na plánované zvýšení poplatků za ubytování a ohledem na koncepční stránku rozvoje ubytování na UP. (Více informací k tématu přineseme v příštím čísle.)

* **Legislativní rubrika.** AS UP svým hlasováním zrušil Vnitřní řád UP, hlavní normu UP (č. B1-8/2001). Technickou a důvodovou zprávu ke zrušení této normy předložila AS UP JUDr. L. Lochmanová, prorektorka pro záležitosti organizace a financování UP. Z jejího komentáře vyplynulo, že Vnitřní řád UP je kompilát různých ustanovení, které upravují jiné předpisy a normy UP. AS UP dále schválil Volební a jednací řád AS UP se zapracovanými změnami, které navrhlo MŠMT ČR, schválil také návrh nového Statutu FTK UP, a to ve znění schválených pozměňovacích návrhů, AS UP schválil taktéž návrh nového Jednacího řádu VR FTK UP.

* **Informace k výsledku vnitřního auditu UC UP.** V návaznosti na provedené mimořádné kontroly a inventarizace v UC UP požádal AS UP vedení UP o dodání úplné dokumentace k vybavení UC UP včetně zadávacích projektů a příslušných smluv všech dílčích výběrových řízení, jejich výsledků i skutečné realizace; zároveň žádá předložení analýzy těchto dokumentů. Svým usnesením AS UP žádá vedení UP také o jednoznačnou zprávu týkající se přijatých opatření včetně vyvození osobních důsledků zodpovědných pracovníků a jejich nadřízených proti opakování podobných situací na UP.

Další informace viz <http://www.upol.cz/odkazy/organy-up/akademicky-senat-up/zapisy-a-usneseni-as-up/>.

-red-, foto -tj-

O lidech a bobrech

■ O tom, zda je konflikt mezi zvířetem a člověkem nevyhnutelný a jak mu předcházet, se besedovalo 20. 3. 2007 v *Divadle hudby*, v průběhu přípravného programu s názvem „Ohrožuje člověk bobra nebo bobra člověka?“. Besedu, kterou doprovázel i krátký dokumentární film, doplní 31. 3. terénní

exkurze. Oba programy vede **RNDr. V. Kostíkan** z Katedry ekologie PŘF UP (na snímku).

Přednáška k poctě J. L. Fischera v roce 2007

Přednáška k poctě J. L. Fischera se uskutečňuje jednou ročně jako projev ocenění významu osobnosti prvního rektora obnovené olomoucké univerzity. Koná se zpravidla v listopadu. K jejímu přednesení vybere k tomuto účelu rektorem UP jmenovaná výběrová komise významnou českou či zahraniční osobnost z kterékoliv vědní oblasti. Kterýkoliv člen akademické obce může podat svůj návrh na kandidáta přednášky. Součástí tohoto návrhu musí být stručné zdůvodnění.

Prosíme o zaslání návrhu na kandidáta přednášky na Odd. vědy a výzkumu RUP do **15. 5. 2007** (vladi-mira.kalova@upol.cz).

Cena Františka Palackého

Cena Františka Palackého je oceněním vynikajících výsledků tvůrčí činnosti na poli vědy nebo kultury, které přispívají k prestiži České republiky a Univerzity Palackého v Olomouci. *Cenu* uděluje jménem Univerzity Palackého její rektor. *Cena* se uděluje zpravidla jednou za dva roky a udělení je spojeno s finanční odměnou 50 000 Kč. Na tuto odměnu přispívá Obecní úřad v Hodslavicích a Městský úřad v Neratovicích podle smlouvy uzavřené s Univerzitou Palackého. Návrh na udělení *Ceny Františka Palackého* může předložit každý člen akademické obce UP, a to vědecké radě té fakulty, na které je zaměstnán.

Pro udělení *Ceny Františka Palackého* v roce 2008 je možno předkládat návrhy do **13. 5. 2007** cestou děkanátu fakulty.

Staňte se i vy dárčí krve!

Pomozte doplnit hladinu dárců krve!

Ve dnech **23.–27. 4.** proběhne v Transfúzním oddělení olomoucké Fakultní nemocnice Týden nových dárců. V uvedených dnech tak nemocným nově můžete pomoci i Vy!

Jak na to? Staňte se prvdárcem a darujte krev společně s dalšími novými dárčí.

Rozvoj léčebných metod a z něj plynoucí nárůst potřeby krve vyžaduje i zvýšení počtu jejich dárců.

Transfúzní oddělení FNO se nachází na ulici I. P. Pavlova v areálu FNO (pod lékárnou). Přijít můžete denně od 6.30 do 12 hod., v úterý až do 16 hod.

Více informací najdete na adrese www.fno.cz.

HABILITACE A PROFESURY

Lékařská fakulta

Ve čtvrtek **5. 4. 2007** se na zasedání Vědecké rady LF v prostorách Uměleckého centra UP (Freskový sál, místnost č. 112, 1. poschodí) uskutečnil následující řízení:

- řízení ke jmenování profesorem – 13.30 hod.: **doc. P. Kaňovský, CSc.**, přednosta Neurologické kliniky FNO a LF UP, v oboru **Neurologie**; přednáška na téma *Terapeutické implikace patofyziologického mechanismu dystonie*.
- habilitační řízení – 14.30 hod.: **MUDr. E. Faber, CSc.**, vedoucí lékař transplantační jednotky a zástupce přednosty kliniky pro výuku Hemato-onkologické kliniky FNO a LF UP, v oboru **Vnitřní nemoci**; habilitační práce s názvem *Chronická myeloidní leukémie – model pro cílenou léčbu rakoviny*; habilitační přednáška s tezemi práce *Chronická myeloidní leukémie – model pro cílenou léčbu rakoviny*; přednáška na odborném fóru *Dlouhodobé zkušenosti s léčbou nemocných s chronickou myeloidní leukémií v olomouckém regionu* proběhla dne 21. 2. 2007 v rámci přednáškového večera SL JEP „Večer etické komise FNO“.

S habilitační práci je možno se seznámit na referátu vědy a výzkumu Děkanátu LF.

NA AKTUÁLNÍ TÉMA

Zájem o studium na Univerzitě Palackého opět rekordní

Do konce února měli uchazeči o studium na Univerzitě Palackého možnost zaslat své přihlášky ke studiu. Část z těch zájemců, kteří se o studium na naší univerzitě uchází, odesílala své přihlášky poměrně pozdě, a tak jednotlivá studijní oddělení na konci února a na začátku března zažívala velký pracovní nápor. Řada přihlášek navíc nebyla zcela v pořádku z formálního hlediska.

A jaký je tedy zájem o studium na naší univerzitě? Z údajů, které jsou od jednotlivých studijních oddělení fakult k 15.3.2007 k dispozici, vyplývá, že je opět rekordní. Přitom některé údaje ještě nejsou konečné a např. CMTF přijímá přihlášky až do 27. 4. 2007.

Z tabulky 1 a 2 je patrné, že nejvíce uchazečů má opět zájem o studium na Filozofické fakultě UP (rekordních 7 569), což je nejvíce od roku 2000. Tradičně velký zájem je také o studium na Pedagogické fakultě (6 342). Je také zřejmé, že díky strukturaci studia roste zájem uchazečů o bakalářské formy studia, který v sobě odráží současné trendy v požadavcích na vzdělanostní úroveň populace.

Některé fakulty (viz graf 1) udržují mírný nárůst počtu studentů, ovšem na jiných je nárůst více dynamický. V příštím akademickém roce tak zřejmě bude mít naše univerzita opět vyšší počet studentů (viz tab. 3). To nás může vést k otázce, zda je tento kvantitativní trend do budoucna vůbec udržitelný.

Je také zajímavé sledovat, jaké procento studentů z těch, kteří jsou ke studiu přijati se vůbec dostaví k zápisu ke studiu na Univerzitě Palackého.

Z tabulek 4 a 5 tak vyplývá, že zvestupnou tendenci z akademického roku 2004/2005 se nedaří udržet a čím dál tím méně studentů po úspěšně vykonaných zkouškách ke studiu na UP nastupuje.

Další analýzy těchto dat je také možné provádět i členěním podle jednotlivých oborů, jejich skupin, podle studijních programů a formy a typu studia.

Poznámka: Veškerá data, která byla k analýze použita jsou k dispozici po přihlášení na Portál UP (portal.upol.cz), v části *Služby/Manažerský informační systém/Studium/Uchazeči/Počty*. Informace lze také nalézt v INISu.

Doc. M. Chráska, Ph.D.,
prorektor UP pro záležitosti studia a studentů

Tabulka 1: Počty přihlášek ke studiu na Univerzitě Palackého pro akademický rok 2007/2008

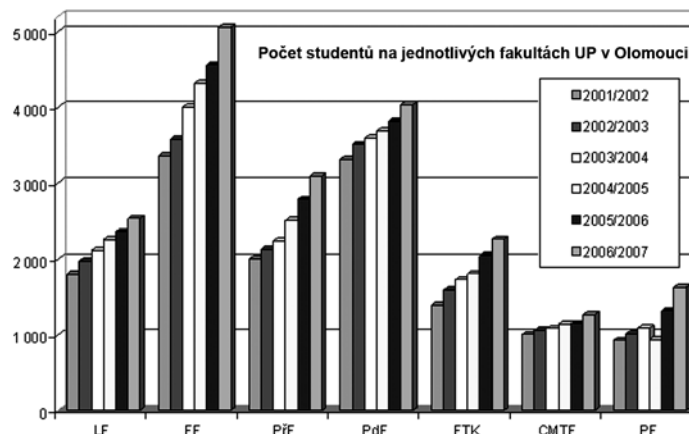
Fakulta	Bakalářské	Navazující magisterské	Magisterské	Celkový počet přihlášek
FF	5 921	967	681	7 569
CMTF	195	–	138	333
FTK	1 805	233	–	2 038
LF	1 527	331	2 517	4 375
PF	603	162	2 202	2 967
PdF	5 022	140	1 180	6 342
PřF	2 656	434	–	3 094
UP celkem	17 729	2 267	6 718	26 718

Pozn.: u PřF jsou započítáni 4 studenti DSP.

Tabulka 2: Počty přihlášek ke studiu na Univerzitě Palackého v minulých akademických letech

Fakulta	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008
LF	2 389	2 611	2 949	3 606	3 835	4 741	4 375
FF	5 231	5 192	4 775	5 493	5 865	7 526	7 569
PřF	2 570	2 461	2 588	2 895	3 136	3 766	3 094
PdF	4 500	4 382	4 008	5 477	4 446	4 696	6 342
FTK	1 571	1 492	2 024	2 070	1 894	2 158	2 038
CMTF	520	4 38	503	481	588	827	333
PF	2 450	2 305	1 804	15 36	2 491	2 831	2 967
UP celkem	19 231	18 881	18 651	21 558	22 255	26 545	26 718

Graf 1: Růst počtu studentů na jednotlivých fakultách Univerzity Palackého

Tabulka 5: Procentuelní zastoupení počtu zapsaných studentů k počtu studentů přijatých na Univerzitě Palackého

Fakulta	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007
LF	72,98	72,39	68,79	71,29	69,30	57,59
FF	78,86	75,87	83,54	77,39	73,13	68,75
PřF	61,59	64,98	62,27	70,38	62,45	59,95
PdF	82,60	82,35	85,09	77,55	78,64	71,59
FTK	90,75	91,33	90,35	88,64	88,24	85,37
CMTF	85,98	84,93	89,38	90,48	85,32	88,67
PF	64,41	74,09	72,10	98,95	68,41	74,96
UP celkem	78,05	78,93	79,88	80,16	76,04	68,46

Tabulka 3: Počty studentů na Univerzitě Palackého v letech 2001–2006

Fakulta	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007
LF	1 803	1 977	2 116	2 262	2 362	2 531
FF	3 357	3 580	4 001	4 317	4 561	5 063
PřF	2 005	2 134	2 243	2 508	2 785	3 093
PdF	3 313	3 510	3 591	3 690	3 818	4 038
FTK	1 393	1 592	1 732	1 806	2 049	2 266
CMTF	1 008	1 056	1 081	1 144	1 146	1 267
PF	925	1 009	1 088	938	1 318	1 631
UP celkem	13 804	14 858	15 852	16 665	18 039	19 889

Tabulka 4: Počet přijatých a zapsaných studentů v jednotlivých akademických letech

Fakulta	2001/2002		2002/2003		2003/2004		2004/2005		2005/2006		2006/2007	
	přijati	zapsani	přijati	zapsani	přijati	zapsani	přijati	zapsani	přijati	zapsani	přijati	zapsani
LF	544	397	652	472	833	573	822	586	860	596	1 120	645
FF	1 017	802	1 094	830	1 373	1 147	1 495	1 157	1 548	1 132	2 464	1 694
PřF	1 083	667	1 025	666	1 198	746	1 327	934	1 627	1 016	2 215	1 328
PdF	1 333	1 101	1 275	1 050	1 368	1 164	1 207	936	1 236	972	1 496	1 071
FTK	411	373	473	432	456	412	537	476	621	548	711	607
CMTF	264	227	292	248	320	286	336	304	361	308	459	407
PF	354	228	328	243	362	261	285	282	383	262	663	497
UP celkem	4 862	3 795	4 993	3 941	5 745	4 589	5 832	4 675	6 357	4 834	9 128	6 249

Počet vysokoškoláků v ČR vzrostl o 12,2%

Jak vyplývá z podzimního sběru dat v roce 2006, který uskutečnil Ústav pro informace ve vzdělávání, celkový počet přihlášených na vysoké školy vzrostl v porovnání s rokem 2005/06 o 5,3 %, počet přijatých se zvýšil o 11,4 % a počet zapsaných o 12,2 %. Ke studiu na vysoké školy se v roce 2006 hlásilo celkem 137,8 tis. uchazečů, kteří podali celkem 303,3 tis. přihlášek. Každý uchazeč podal v průměru 2,2 přihlášky. K přijímacím zkouškám se dostavilo pouze 92,2 % uchazečů. Přijato jich bylo celkem 89,1 tis., z nichž celkem 85,5 tis. uchazečů ke studiu skutečně nastoupilo.

Zdroj: <http://www.msmt.cz/pro-novinare/>.

Hemato-onkologická klinika LF UP se stala Centre of Excellence v rámci European Leukemia Network (ELN)

Hemato-onkologická klinika LF UP se po jednáních, které byly zahájeny v roce 2005, společně s Ústavem hematologie a krevní transfúze (ÚHKT) v Praze, Interní hemato-onkologickou klinikou FN a LF MU v Brně a s Centrem biostatistiky a analýz v Brně formálně zařadila do struktur European Leukemia Network (ELN). Svou činnost v rámci ELN zaměřuje jednak na rozvoj registrů nemocných s leukémiemi a jejich napojení na registry ELN, další spolupráce se rozvíjí na poli jednotlivých klinických protokolů a laboratorní diagnostiky. Hemato-onkologická klinika LF UP stála při zrodu vytváření klinických registrů v ČR. Registry ALERT a CAMELIA, připravené Leukemickou sekcí České hematologické společnosti a Centrem biostatistiky a analýz v Brně pod záštitou prof. Indráka a doc. Duška, představují i v evropském měřítku ojedinělé a velmi významné databáze.

European Leukemia Network (ELN) je organizace otevřená pro jednotlivé vědce a centra, kteří reprezentují ve svých zemích špičková hemato-onkologická pracoviště. Byla založena v roce 2004 a slouží

jako vědecká základna pro diagnostiku a léčbu hematologických malignit. Její součástí je 117 národních výzkumných týmů z 22 evropských zemí. Je financovaná z prostředků Evropské unie. Všechny národní skupiny a jejich spolupracovníci z interdisciplinárních odvětví medicíny se podílejí na vývoji a testování nových léčiv, diagnostice a terapii a také na rozvoji podpůrné péče u nemocných s hemato-onkologickými chorobami, zejména leukémiemi. Cílem ELN je sjednotit výzkum leukémií, vytvořit společné léčebné protokoly, spojit jednotlivé národní vědecké týmy do silné skupiny umožňující kvalitní spolupráci s farmaceutickým průmyslem, naznačit společnou linii v laboratorní diagnostice, a v konečném důsledku tak vytvořit podmínky pro vyrovnání kvality a dostupnosti hemato-onkologické péče v EU. V dlouhodobých perspektivách je součástí projektu také tvorba společných registrů všech nemocných s leukémiemi, které by zachycovaly informace o diagnostice a terapii.

Týmovou jednotkou ELN jsou jednotlivé podskupiny, pracovní sekce (tzv. Workpackage,

European Leukemia Network (ELN) je organizace otevřená pro jednotlivé vědce a centra, kteří reprezentují ve svých zemích špičková hemato-onkologická pracoviště. Byla založena v roce 2004 a slouží jako vědecká základna pro diagnostiku a léčbu hematologických malignit.

WP). V současnosti jich existuje 18. Záštitu a koordinaci jednotlivých skupin zajišťuje prof. Hehlmann z Mannheimu. Při posledním setkání ELN, které se konalo ve dnech 23.–25. 1. 2007

v Heidelbergu, se Hemato-onkologická klinika LF UP aktivně zúčastnila několika sekcí. V sekci WP17 (Registry and Biometry), kterou vede prof. Hasford z Mnichova, byly v Heidelbergu prezentovány především integrované výsledky se zaměřením na chronickou myelocytovou leukémií (CML). Byly také diskutovány otázky připojení národních registrů do struktury ELN. České výsledky

z projektů CAMELIA (CML register) a ALERT (register akutních leukémií) byly vysoce hodnoceny.

V rámci WP4 (zabývající se CML) se pod vedením prof. Simonssona z Upsaly řeší problematika standardizace molekulové diagnostiky fúzního genu *Bcr/Abl* pomocí kvantitativní RT-PCR. Tato metodika je na Hemato-onkologické klinice LF UP v Olomouci rutinně používána, ukazuje se však, že při porovnání prvních výsledků z třicítky renomovaných laboratoří v EU neexistuje jednotnost v rámci používání identických protokolů a tzv. kvantifikačních standardů pro gen *Bcr/Abl*. Součástí tzv. prvního kola harmonizace v kvantifikaci *Bcr/Abl* byla laboratorní diagnostika zaslaných vzorků z koordinační

laboratoře v Mannheimu – výsledky 1. kola harmonizace jsou rozpracované. Ve druhém kole budou jednotlivá centra posílat vlastní vzorky do koordinační laboratoře a bude určen přepočítávací koeficient pro každou laboratoř zvlášť. Cílem zmiňovaného postupu je umožnit dosahovat stejných (resp. porovnatelných) výsledků kvantifikace vzorků pacientů v rámci celé Evropy. Naše molekulárně-genetická laboratoř se od začátku zúčastňuje standardizace procesu kvantifikace, garantem je prof. Jarošová a Mgr. Rožmanová.

Sekci WP12 (MRD, minimální reziduální onemocnění) vede prof. Grimwade. Výsledky této sekce byly věnovány především otázkám popisu genů, které by nejlépe vystihovaly MRD u akutní myeloidní leukémie (AML). Intenzivně je studován gen WT1. Byla vytvořena úzká spolupráce s firmou Ipsogen[®], která zabezpečuje reagenty pro kvantifikaci WT1 genu. Prof. Grimwade prezentoval dosažené výsledky, které vykazují vysokou expresi tohoto genu u všech typů AML a signifikantní rozdíl v expresi v postremisní fázi akutních leukémií. Cílem je získat vzorky od skupiny 600 pacientů, kteří mají i postremisní sledování (follow-up) na molekulové úrovni. Výrazným příspěvkem je soubor AML pacientů z ÚHKT v Praze (RNDr. Haškovec). Hemato-onkologická klinika LF UP se přidala k těmto aktivitám a rovněž se bude podílet na kvantifikaci WT1 genu u vybraných AML pacientů.

Závěrem je možné říci, že Hemato-onkologická klinika LF UP se intenzivně zapojila do práce v ELN jak v léčebné, tak i v diagnostické oblasti. Důležitým momentem je možnost přímo ovlivňovat proces standardizace diagnostických metod a současně umožnit našim pacientům hematologické vyšetření a léčbu na evropské úrovni. Významný je i podíl zapojení se do klinických studií s novými léčivy.

MUDr. E. Faber, Csc., MUDr. P. Rohoň,
Hemato-onkologická klinika LF UP a FNO

ABSOLVENTI UP

Co právě dělá...

...vynálezce videokymografie RNDr. Jan Švec?

RNDr. J. Švec, Ph.D., světově uznávaný odborník v oblastech fyziologické akustiky, vynálezce videokymografie – unikátní metody pro vysokofrekvenční optické sledování kmitů hlasivek, vloni v rámci cyklu Vědeckopopulárních přednášek významných absolventů odhaloval *Tajemství hlasu*. Před letošní přednáškou jsme ho požádali o odpovědi na několik otázek:

Přijedete na přednášku svého následovníka v řadě významných absolventů poctěných tímto privilegiem?

Velice rád jsem od vás a od prof. Pešáka slyšel, že pan J. Pavlica byl vybrán jako letošní významný absolvent UP. Považuji ho za jednoho z nejvýznamnějších představitelů folklórní hudby v českých zemích. Jeho aktivity s Hradištěm a jeho přirozená četná spolupráce i s umělci jiných hudebních žánrů (mimo jiné jazzovým pianistou a olomouckým rodákem E. Viklickým, písničkářem V. Redlem a mnoha dalšími) jsou obdivuhodné a velice inspirující. Píši si datum jeho přednášky a pokud budu mít možnost v této době být v ČR, rád se přijdu podívat. Bohužel to nyní ale nemohu určitě slíbit; můj časový program je velice náročný.

Co se událo od loňské přednášky ve vaší profesi a co vás čeká v nejbližší době?

Mimo jiné, můj nynější spolupracovník dr. Q. Qiu vytvořil v nizozemském Groningenu novou videokymografickou kameru, která vylepšuje možnosti vyšetření kmitání hlasivek u pacientů s poruchami hlasu a zlepšuje informace o kmitání hlasivek u zpěváků.

Na přelomu února a března jsem pobyl deset dnů v USA, kde jsme ve spolupráci s dr. D. Deliyiski, pů-

sobícím na Univerzitě v Jižní Karolině, pracovali na vylepšení automatické detekce nových diagnostických parametrů z vysokofrekvenčních videozáznamů kmitání hlasivek. Na konec března mám naplánovanou přednášku na kompozici Mezinárodní asociace logopedů a foniatrů (IALP) v brazilském Sao Paulu.

Udržujete kontakty se svou alma mater?

Po mé loňské přednášce se otevřela možnost mého návratu na Katedru experimentální fyziky PřF UP, kde je v rámci oddělení biofyziky zájem a prostor pro mé aktivity v oblasti výzkumu lidského hlasu, včetně hlasu zpěvního. Je velice reálné, že zde začnu působit již od září tohoto roku, po dokončení prací na mém současném projektu na Univerzitě v Groningenu v Nizozemsku. Vzhledem k tomu, že mé aktivity jsou výrazně interdisciplinární, počítám s využitím spolupráce s domácími a zahraničními specialisty různých oborů (lékaři, zpěváci, hlasoví pedagogové, ale i inženýři, fyzici, matematici, biologové atd.), kteří mají zájem o podrobnější pochopení principů fungování lidského hlasu. Tradičně jsem ve spojení s prof. Pešákem z LF, se kterým se navzájem informujeme o výsledcích našich výzkumů.

Ptal se PhDr. T. Hrbek

Jubileje

Blahopřejeme!

Při příležitosti životních jubilejů obdrželi zlatou medaili Za zásluhy o rozvoj UP dva bývalí vedoucí Katedry hudební výchovy Pedagogické fakulty. Z rukou rektora UP prof. L. Dvořáka ji 20. 3. převzali prof. L. Daniel, vedoucí katedry do roku 1972, autor řady studií, učebnic a škol hry na nástroje, a prof. P. Klapil (na snímku vpravo), skladatel, pedagog a folklorista, který mj. stál u zrodu stále živé tradice festivalu dětských sborů Svátky písní Olomouc.

-red-, foto -tj-

Listy z Bretaně /VI/

Vannes – „Perla Morbihanu“

Departement Morbihan, který se nachází v jihozápadní části bretaňského poloostrova, je považován za jednu z nejkrásnějších a nejsvráznějších oblastí Francie. Jméno tohoto departementu pochází od zdejšího zálivu a znamená „Malé moře“. Na pobřeží tohoto Malého moře, ve kterém se podle staré legendy nachází právě tolik ostrovů, kolik je dnů v roce, leží město Vannes, kde jsem v létě 2006 strávil tři měsíce na stáži v programu Leonardo da Vinci.

▲ Vannes – perla Morbihanu

Přes 2 000 let staré město Vannes je právem označováno jako „perla Morbihanu“. Jeho historické centrum s množstvím malebných křivolakých uliček a malých náměstíček, řadami na sebe nalepených hrázděných domů a dvěma katedrálami je jedním z nejkrásnějších a nejzachovalejších celků starobylé bretaňské architektury. Historické centrum je dodnes z velké části obeháno původním hradebním opevněním, ke kterému z vnějšího přiléhá park. Hlavní městská brána vás zavede přímo do malého přístavu plného plachetnic.

Vannes je hlavním městem departementu Morbihan, žije zde cca 53 000 obyvatel. Je také kulturním, historickým a administrativním centrem a důležitou turistickou destinací této oblasti. Sídlí zde proto Comité Départemental du Tourisme (volně přeloženo „Odbor departementu pro cestovní ruch“, dále jen CDT), kde jsem vykonával svou stáž. Jedním z hlavních úkolů této instituce je propagace a řízení cestovního ruchu v daném departementu.

Hlavní náplní mé stáže v CDT byla příprava a organizační zajištění výstavy o Morbihanu,

kteř se konala v říjnu 2006 v rámci festivalu „Bonjour Plzeň“ a měla za cíl přilákat do této krásné oblasti více českých turistů. Výstavu jsem organizoval ve spolupráci s Francouzskou aliancí v Plzni. K mým úkolům patřilo např. vytvoření katalogu o departementu Morbihan pro účely výstavy, zajištění jeho tisku, překlad části internetových stránek CDT do češtiny, organizace koncertu bretaňské hudby, organizace přednášky o megalitech atd. Právě množství a značná rozmanitost úkolů, které jsem měl během stáže na starost, a také skutečnost, že jsem pracoval na samostatném projektu, za jehož výsledek jsem zodpovídal, byly pro mne velkým přínosem.

Ve volném čase jsem se snažil co nejvíce cestovat a poznávat Vannes a jeho okolí – tato oblast je k podobným výletům přímo předurčená. Najdete zde množství turistických lákadel, jako jsou malebné kamenné vesničky ve vnitrozemí i na pobřeží, krásná městečka s původními hrázděnými domy, množství kaplí a jiných sakrálních staveb či několik oblastí s pověstnými menhiry – včetně světoznámého Carnaku. Příroda ve vnitrozemí Morbihanu je celkem podobná té naší, ovšem zcela jiný a hodně exotický ráz má na blízkých ostrovech v oceánu (Belle-Ile en Mer, Houat, Hoëdic) a podél mořského pobřeží, kde se dlouhé písčité pláže střídají s příkrými a divokými skalnatými útesy.

Ve Vannes a jeho okolí funguje relativně levná městská a příměstská hromadná doprava, ovšem pro výlety do vzdálenějších destinací a zejména do vnitrozemí je vhodné si půjčit kolo či ještě lépe auto.

V létě se ve Vannes a jeho okolí koná velké množství hudebních a kulturních festivalů. Vstupné se obvykle pohybuje okolo 20–30 EUR. Hudebních festivalů je možné se účastnit jako dobrovolník, což znamená, že část dne pomáháte při různých organizačních pracích na festivalu (prodej ve stáncích, kontrola vstupenek,

▲ Ostrov Houat

organizace na parkovišti atd.) a pak máte vstup na festival volný.

Bretaň je pověstná svým „anglickým“ deštivým počasím, což se ovšem týká zejména podzemních a zimních měsíců. Oblast kolem zálivu Morbihan se navíc těší mikroklimatu, díky kterému zde prší mnohem méně, než v jiných částech Bretaně. Po dobu mého pobytu bylo počasí v Bretani velmi příjemné a vcelku podobné jako u nás doma. Vlivem blízkého oceánu je samozřejmě o něco proměnlivější, což zdejší obyvatelé optimisticky komentují tak, že v Morbihanu „může být hezky i vícekrát za den“.

O Bretani se říká, že se svým charakterem a krajinou výrazně odlišuje od všech ostatních částí Francie. Stejně tak se prý i její obyvatelé vymykají běžnému obrazu Francouze (což s oblibou říkají i sami Bretonci). Nemohu posoudit, do jaké míry je toto tvrzení pravdivé, ovšem dle mých zkušeností jsou Bretonci vesměs velmi vstřícní a přátelští. Nejen díky tomu jsem si Bretaň velmi oblíbil a rád na svůj pobyt v Morbihanu vzpomínám. Kromě vzpomínek jsem si ze stáže přivezl množství odborných podkladů, které se objeví v mé diplomové práci.

Text a foto P. Brzák

„Odpadová revoluce“ na Přírodovědecké fakultě UP

Budova Přírodovědecké fakulty UP tř. Svobody 26 se konečně dočkala košů na tříděný odpad. Koše zde byly umístěny v rámci projektu TOK (Třídící odpadkové koše), který vymyslely a realizovaly studentky 3. ročníku oboru Ochrana a tvorba životního prostředí M. Cveková, Z. Šimková a M. Pazderová.

Realizaci nejprve předcházela instalace zkušebních třídících košů (na plasty, papír a směsný odpad) a informační nástěnky, která měla studenty a zaměstnance seznámit s plánovaným projektem. Během zkušební doby probíhala na internetových stránkách studentské organizace POSPOL (www.pospol.upol.cz) anketa s otázkou, zda-li jsou studenti ochotni třídit odpad. Z ní jednoznačně vyplynulo, že o tuto problematiku má většina studentů zájem a odpad třídit chtějí.

Pozitivní ohlasy studentů, dobré výsledky se zkušebními koši a výborná spolupráce s vedením fakulty vedla k vypracování konečné podoby projektu, který schválil Akademický senát PŘF UP a finančně podpořila Přírodovědecká fakulta.

„Zatím bylo na fakultě rozmístěno 33 košů a náklady činily necelých 10 000 Kč“, sdělila jedna ze studentek. O třídění odpadů projevil zájem i pracovníci ostatních budov PŘF UP a studentky již přislíbily další spolupráci.

Přírodovědecká fakulta je velkým producentem různorodého odpadu, který do této doby nebyl nijak systematicky tříděn. To není dobrou vizitkou fakulty, na které je mj. jedním ze studijních oborů právě Ochrana a tvorba životního prostředí. Tento problém by měl vyřešit výše zmiňovaný projekt.

-zš-, -mp-, foto R. Studený

Česko-slovenská konference
ECCE - HOMO
NE-MOCNÝ HRÁČ ZÍTRKA

TERORISMUS
 ISLAMIZACE
 STŘET KULTUR
 VÝZVY BUDOUCNOSTI

Kdy: 20.4. - 21.4.2007
Kde: Divadlo hudby Olomouc

Pořadatel: ČASP (Česká asociace studentů psychologie)
 www.eccehomo.upol.cz

Nadace Vodafone Česká republika
 Projekt je realizován za podpory Nadace Vodafone Česká republika

portál | STUDENT AGENCY | Česká asociace studentů psychologie | 100.8 FM

V pondělí 2. 4. vychází nová Helena v krabici no. 24!

Věděli jste, že v Zábřehu budou koncertovat East 17? Jste zvědaví, jak to dopadne s letošním Majálem? Nevíte, proč navštívit AFO 2007? Váháte, zda si zajít na Vratné lahve? A zajímá vás, koho pozdravují Wahnouti? Pak čtěte nové číslo čtrnáctideníku studentů UP Helena v krabici.

Nové číslo vám přinese také druhý díl přehledu studentských organizací, rozhovor s ředitelem festivalu AFO, komentáře i komix. A také spoustu nových soutěží.

Časopis je od 2. 4. ZDARMA k dispozici u našich kamelotů, ve Zbrojnici a Skriptárně a také ve všech dobrých klubech a na www.vkrabici.com.

HELENA
v krabici

Výzkum německého jazyka na střední Moravě se zřetelem k městu Olomouc

Soužití dvou kultur – kultury německé a české – se stalo pro české země velmi významným historickým fenoménem, s nímž jsou nerozlučně spjaty rovněž dějiny města Olomouce a celého regionu střední Moravy. V oblasti jazykové vedla tato skutečnost ke vzniku česko-německého bilingvismu. Ve městě Olomouci založeném německými kolonisty se stala němčina prvním národním jazykem městských písemností. S největší pravděpodobností tomu tak bylo již kolem poloviny 14. století, i když první dochovaná německy psaná listina pochází až z druhého desetiletí 15. století a nejstarší německý záznam v olomouckých městských knihách nacházíme z roku 1412. Priorita němčiny se v městských písemnostech udržovala i v následujících staletích. Jednací m jazykem v olomouckých městských úřadech byla do roku 1918 výlučně němčina, po roce 1918 se používaly v úředním styku v Olomouci oba národní jazyky. Olomouc a některé vesnice v jejím okolí představovaly německy jazykový ostrov uprostřed českého hanáckého venkova. Ve městě vycházely jak české (*Sedlské noviny*, *Holomoucké noviny*), tak i německé noviny. V březnu 1848 byl založen německy list *Die neue Zeit* projevující zájmy pro vídeňskou revoluci. V roce 1872 založili němečtí liberálové týdeník *Das deutsche Volksblatt für Mähren* a proti němu vznikl *Deutsches Volksblatt*, který se roku 1880 změnil na deník *Mährisches Tagblatt*.

Přestože české obyvatelstvo tvořilo po vyhlášení České republiky ve městě většinu, rozvíjel se kulturní život obou národností stejně intenzivně. Zlomem vývoje soužití obou národů byl 15. březen 1939, kdy správa města opět přešla do německých rukou a němčina měla opět prioritu. S koncem druhé světové války dvojjazyčnost nejen ve městě Olomouci a na střední Moravě skončila; řada písemných dokladů zůstala dochována ve Státním okresním archivu v Olomouci a ve Vědecké knihovně v Olomouci.

Vzhledem k tomu, že jen velmi malá část německy psaných pramenů olomoucké proveniencí byla podrobena jazykovému rozboru, a olomoucké němčině, případně němčině na střední Moravě, dosud nebyla až na některé ojedinělé výjimky věnována náležitá pozornost, zahájila Katedra germanistiky Filozofické fakulty UP v lednu 2007 realizaci tříletého výzkumu některých aspektů německého jazyka na střední Moravě se zřetelem na město Olomouc. Základ tvoří rozbor písemných pramenů, které vznikly v různých obdobích soužití Čechů s Němci na střední Moravě, především v Olomouci.

Na výzkum nejstarších písemností vystavených v městské kanceláři do roku 1650 je zaměřen onomastický projekt o vývoji německého pojmenování osob v Olomouci od počátku do roku 1650. Pozornost bude věnována nejen diachronnímu vývoji pojmenování osob různých sociálních vrstev (šlechtici, měšťané, nobilitovaní měšťané, prostí obyvatelé města, chudina, obyvatelé přilehlých vsí), rozdílného pohlaví (pojmenování žen) a příslušníků určitého náboženství (židé), ale také sémantizaci vznikajících přídomků, příjmí a příjmení a rovněž variantám jmen vzniklým hláskovým vývojem v bilingvním prostředí. Nejnovější výzkumy vývoje pojmenování osob v sousedním Německu (v Řezně, Limburku, Bayreuthu či Bonnu) a Rakousku (ve Vídni) nabízejí řadu podnětů vhodných pro srovnání.

Oprava

Ve 20. čísle Žurnálu UP jsme v popise k jednomu z publikovaných snímků, které doprovázely text *Archiv UP získal unikátní fotografie* (str. 5), uvedli nesprávný údaj o jedné z postav na snímku ze slavnostního rautu 21. 2. 1947 v olomoucké arcibiskupské rezidenci. Vedle K. Gottwalda (zcela vpravo) neseděl vedoucí studentské delegace Z. Šprinc, ale tehdejší **sovětský velvyslanec v ČR V. A. Zorin**.

Za chybu se omlouváme.

Redakce

Ostatní tři projekty vycházejí z rozboru pramenů 19. a 20. století. První z nich sleduje výskyt cizích a přejatých slov v regionálních novinách *Mährisches Tagblatt*, *Illustriertes mährisches Volksblatt*, *Mitteilungen des Bundes der Deutschen Nordmährens* a *Amtsblatt der Hauptstadt Olmütz* a ve vybraných dílech německy píšících moravských autorů. Pozornost je směřována nejen na to, které druhy novinových textů byly nejvíce tímto druhem inovace jazyka zasaženy a ze kterých jazyků slova cizího původu v olomouckém tisku pocházejí, ale také tomu, v jaké formě se přejímky v textech vyskytují.

Cílem dalšího projektu je zkoumat užití frazémů v úvodních olomouckého deníku *Mährisches Tagblatt* z let 1880 až 1945. Úvodník je považován za druh textu, který na jedné straně funguje jako velmi proměnlivá a věrné zrcadlo mimojazykové skutečnosti, na druhé straně však má pevnou předpokládanou strukturu. Frazeologie v něm užitá je tedy v určitém smyslu předurčená a umožňuje tak srovnání s jinými, časově i místně odlišnými exempláři tohoto textového druhu. Výzkum se zaměří nejprve na to, jaké typy frazémů se v úvodnicích objevují, jak se excerpované frazémy liší od jejich tehdejší i dnešní kodifikace a zdali je u nich možné sledovat regionální specifika. Druhou část projektu představuje analýza funkcí frazémů v daném textovém druhu.

Ve čtvrtém projektu půjde o rozbor spisovného německého jazyka v období existence tzv. Protektorátu

Čechy a Morava ve veřejné sféře, především jazyka úředního a novinářského stylu. Texty určené k rozboru se v mnohém směru odlišují – důležitými aspekty jsou stupeň oficiality, autor nebo oslovený okruh čtenářů. Při zkoumání jazyka je třeba proto brát v potaz také to, zda se jedná o texty úředního charakteru vytvořené na úřadech nebo o články z denního tisku sepsané profesionálními novináři. Nejprve bude třeba vybrané druhy textů klasifikovat a v souladu s touto klasifikací vytvořit kritéria vhodná pro analýzu. Texty však mají jedno společné – na jedné straně byly přímými obrazy jazyka tehdejší doby, na druhé straně přispívaly jako produkty masmédií k zachování či k rozvoji jazykového standardu. Je zřejmé, že tyto všeobecně platné aspekty jazyka masmédií byly v daném období na různých rovinách zastíněny funkcí jazyka jako prostředku propagace. Část výzkumu by měla ukázat, jak intenzivní tato funkce u určitých druhů textů byla a jaké specifické jazykové fenomény v důsledku těchto skutečností vznikaly.

Výsledky výzkumu v rámci každého projektu budou prezentovány v odborných monografiích. Na realizaci výzkumu, především na nákup potřebné odborné literatury, poskytli na základě darovací smlouvy finanční pomoc ve výši 4 000 € prof. F. Nather, rodák z Olomouce, žijící v Mnichově. Prof. Nather navštívil v minulých dnech Olomouce a setkal se s vedoucí katedry prof. I. Fialovou, se zástupcem vedoucí prof. L. Václavkem a s řešitelkami projektů.

Prof. L. Spáčilová, Katedra germanistiky FF UP

OHLÉDNUTÍ

„Duše v pohybu“

Moravské divadlo Olomouc, 3. 3. 2007

„*Duše v pohybu*“ – tak se jmenovalo poněkud netradiční představení, které jsme mohli shlédnout v Moravském divadle v Olomouci. Netradiční proto, že celé představení bylo koncipováno tak, aby veřejnosti přiblížilo některé z psychoterapeutických disciplín, využívajících divadelní prvky, jako jsou dramaterapie, teatroterapie, psychoballet a paravoliz.

Představily se nám celkem tři soubory, jejichž prezentace se různě prolínaly.

Jako první vystoupil dramatický kroužek MŠ, ZŠ a SŠ CŘEDO, o. p. s., při o. s. Jitro, zařízení pro děti s více vadami, převážně s dětskou mozkovou obrnou. Kroužek vznikl s cílem podnitit rozvoj klientů a jejich prožívání, poznání sebe sama, pohybových a komunikačních dovedností, sebevyjádření a sebedůvěry.

Úvodní krátká scéna *Předvečer svatě Barbory* byla zřetelně inspirována lidovou tradicí, kdy před svatou Barbarou a svatou Lucií chodily po vesnici bílé postavy, které hodným dětem nadělovaly sladkosti a neposlušným hrozily metlou. Toto scénické provedení bylo ukázkou dramaterapie, jejíž výuku zaštiťuje na Pedagogické fakultě UP doc. M. Valenta – tedy metody zaměřené více na vnitřní prožitky protagonisty, a proto nebyla příliš „divadelní“. Scéna nebyla příliš srozumitelná a pro laickou část diváků vytvářela nejasnou představu o dramaterapii. Vzhledem k většímu počtu herců, kteří se na scéně pohybovali v prolínajících se kruzích, chybělo lepší využití prostoru. Zhuštěný střed jeviště, kde se všichni sobě navzájem vyhýbali, působil ještě chaotičtějším dojmem. Tak to zůstalo až do konce, který navíc nebyl jasně prezentován.

Herci později napravili svůj první výstup již dramatickou scénkou ze soudku teatroterapie, která má z psychoterapeutických disciplín k estetickému divadlu nejbližší. Představena byla hra *Kocourkovští a Slanečci* na motivy knihy O. Sekory. Mohli jsme vidět pěkné ztvárnění města Kocourkova v hašteřivých dialozích a jednání měšťanů, kteří se rozhodli chovat ve svém rybníce slanečky. Zvláště příjemná byla práce se světly, kdy například scénu osvětlovala jen baterka v rukou herce. Podařený byl také výběr hudební složky, která dění na jevišti dokreslovala. Výkon herců byl stabil-

ní a jednotný, působil dobrou připraveností, herci se zdravotním postižením byli rovnocennými partnery kolegů bez handicapu. Nadsázka a pointa z celé scény byla předem zřejmá, přesto však působila přirozeně a pobavila.

Další ukázkou teatroterapie byla hra s názvem *Spolu na draka*, kterou předvedla skupina z akce Úžas (úplný život a samostatnost), zaštiťená organizací SPOLU Olomouc. V rámci této akce navštívili studenti, vedoucí programu, se svými klienty divadelní představení. Hned na začátku nás přivítaly velice podařené kulisy a kostýmy, jenom tím se však divadlo nestane kvalitním. Hra byla umístěna do malého městečka, ve kterém bydlely dvě znesvářené rodiny – Hádalovi a Štířilovi – jež se nakonec pod hrozbou útoku draka musely spojit a společně obludu zahnat. Hned na začátku bylo bohužel zřejmé, že výběr hry není vhodný. Text byl plný dialogů a zpěvů, které byly v přímém rozporu s komunikativními možnostmi a dovednostmi herců. Veškeré dění a mluvení tak bylo v rukou studentů, kteří celou hru po boku klientů odehráli. Tím vším byly zastíněny herecké výkony ostatních s výjimkou postavy otce rodiny Štířilů. Nerovnováha mezi herci s handicapem a bez postižení se v průběhu děje stále zvěšovala. Herci s postižením se neměli možnost plně a svobodně projevit.

Doufám, že divadelníci přišťe zvolí inscenovaný titul tak, aby korespondoval s možnostmi klientů. Ti se pak budou moci více angažovat, čímž bude naplněn terapeutický cíl.

Jako poslední se na jevišti objevila skupina APA VČaS zabývající se psychogymnastikou, jež má kromě cílů společných s předešlými terapiemi navíc i cíl fyziologický – tedy zlepšení držení těla, rozvoj fyzických schopností aj. Psychogymnastice se u nás věnují Monika a Valerij Globovi.

V rámci svého představení předvedli „ukázkou terapeutických hodin“, což bylo cvičení za zvuků velmi působivého hudebního doprovodu klavíru a djembe (?). Scéna měla hloubku, pěkné nasvícení a tónováni barev. Působila velmi promyšleným dojmem, ještě

Dokončení na str. 8

Omezme účinně menšinu!

Málokdy se stává, aby se určitá většina lidí cítila být bezmocná vůči jistě menšině. Většinový názor mívá největší váhu, většinová kultura udává tón, tradiční masové sporty na sebe stále strhávají největší pozornost.

Pozoruhodnou výjimku z tohoto pravidla tvoří zcela jistě zaslouženě a – bohužel – mnozí kuřáci (a např. i někteří řidiči ad.). Jak je v Česku obvyklé, i oni jednají podle hesla „co není přistíženo, je dovoleno“. Jejich nedůsledně postihované a opakovaně nepostihované chování (nejen) na VŠ kolejích je klasickou ukázkou nedodržování a nevymahatelnosti práva a ovšem zejména bezohlednosti kuřáků, bezprostředně, intenzivně, dlouhodobě a s železnou pravidelností, doslova dennodenně, zamožujících okolní životní prostor, ke všem živým bytostem v jejich okolí.

Jejich chování je ale také (zřejmě nechtěným) selháním legislativních složek UP (nízké sankce stanovené senátem) i složek výkonných (naprosto nedostačující činnost správy kolejí od vedoucích přes vrátné až po uklízečky, trpělivě každé ráno vysypávající na kolejích chodbách různé nádoby plné nedopalků). Jinými slovy, vlk se nažral a kůže zůstala celá. Zákon nezákonný, většinová nekuřácká zkratka nic nezmůže. Udávat své okolí podle představ některých k tomu nabádajících lidí není obecně jednak příliš etické a už vůbec není systémovým opatřením, jednak není konkrétně dost dobře možné (kuřáci se stejně jako ostatní rádi shlukují – a zase rychle rozcházejí – v různých skupinách proměnlivého složení).

Zákon udeřil na kolejích i jinde chválným vyplením zákazových samolepek. Kdyby však nařídil

instalovat „inteligentní“ systémy automatického odvětrávání všech společných prostor (chodby kolejí, restaurace, panelákové domy apod.), podobně, jak tyto systémy fungují v nově zrekonstruovaných sociálních zařízeních některých kolejních buněk, nebo dokonce komplexní kamerové systémy (tak oblíbené a rozšířené v dnešní VB a USA), ochrana nekuřáků by byla hned účinnější.

V souvislosti se získáním 1/3 (Bc.), 2/3 (Mgr., Ing., MUDr. aj.), nebo dokonce absolutně nejvyššího VŠ vzdělání (Ph.D.) prostřednictvím dlouhého studia je poněkud zarážející, že se kuřákům (tedy vč. studentů medicínských oborů) dosud patrně nedostává varovných zpráv o nenávratném poškození si vlastního zdraví. A už vůbec nijak neotrápí oněch 80 miliard vynaložených ročně v ČR na léčbu nemocí z kouření. Ostatně mlčící pasivní většinu patrně také nikoliv, soudě podle téměř nulového tlaku vyvíjeného touto lhostejnou většinou na kuřáckou menšinu. Je nějaký podstatný rozdíl mezi okamžitou (následnou) smrtí lidí ze dvou protijedoucích aut při nějaké nehodě z neopozornosti či únavy, a smrtí zaviněnou pozvolně postupující nemocí, předvídatelně (!) ničící lidský organismus? Ovšemže pouze v délce časového úseku od vzniku osudného podnětu k zániku jeho cíle (příjemce). A ještě jeden rozdíl tu je: v jasném úmyslu a vině sebezpoškození a své okolí poškozujícího.

Kuřáci, tvořící v ČR asi 25 % populace, však možná berou koupí krabičky cigaret jako dobrou investici do rozvoje našeho zdravotnictví a dobrovolně poskytnou spotřební daní (lépe by však bylo okamžitě zavést ještě daň na příští sebeléčbu a příspěvek na léčbu

ostatních poškozených) vlastně nepřímo podporují i rozvoj veškeré vědy (nejen lékařské), žijící z velké části z finančních přerozdělovacích procesů ve státní sféře (platy, dotace na investice atd.). Peníze do vzduchu, nebo na vědu vyjde vlastně (a paradoxně) nastejno. K takovému moudrému a následováníhodnému rozhodnutí je třeba každému jen blahopřát. Navíc jdou naši VŠ kuřáci zářným příkladem svým četným ZŠ a SŠ nástupcům. Jak ušlechtilí!

Člověku budí tedy útechou pouze blížící se odchod z VŠ kolejí a za ulehčující okolností lze považovat příští občasně větrání na chodbách a pokojích kolejí v blížících se teplejších jarních měsících. Vzduch v rušném centru totiž člověku ve srovnání se vzduchem v budovách, hosticích kuřáky a v nichž všichni společně trávíme převážnou část svého života, téměř voní. Naše koleje mají ještě jeden unikát: z restaurace, důmyslně umístěné v přízemí jedné z nich, již léta kvůli výskytu určitých jedinců vychází cigaretový dým, plíživě stoupající a prostupující všechna patra a místnosti od podzimu do jara nevětrané budovy.

Nedělejme si ovšem iluze, že se něco vbrzku změní. Nejsme a nikdy nebudeme natolik progresivní, reformní a nekompromisní jako Irové, Singapurčané a další civilizovanější státy (ač v přejímání osvědčených postupů a přizpůsobování se všemu možnému býváme jinak obvykle mezi prvními). Místo definitivního útoku a neúprososti jsme dobrovolně zvolili status quo, zákopovou válku nebo spíše pozvolný ústup, projevující se shovívavostí a domlouváním (obzvláště marně). Místo další jejich diskvalifikace a omezování na všech možných úrovních nebo rovnou místo absolutního zákazu výroby a prodeje tabákových výrobků (vždyť třeba tak – po právu – potírané a drahé drogy – ale i alkohol – škodí okolí uživatele jen nepřímo jeho jednáním a souvisejícími projevy) trapně přešlapování na místě, neschopnost. Někteří naši potomci z nás budou mít skutečně radost.

Nezbývá tedy než popřát odpovědným orgánům a celé nekuřácké společnosti do dalších let hodně spokojenosti v sladké lhostejnosti, zbabělosti a nečinnosti a kuřákům mnoho požitků ze své úchyly (= „normální je nekuřit“), pocitů a vědomí vyhraněnosti vlastní „osobnosti“ (?), životního stylu (?), odvahy (?), originality (?) až výjimečnosti (?), svobody (přes hranice svobody druhého?) a třeba i protestu (?) a jistě krásné sounáležitosti s ostatními příslušníky své účelové komunity, oplývajícími stejně vysokou mírou nes(t)ojdnosti, bezohlednosti a drzosti.

Za potichu trpící a věčně po straně reptající většínu, za právo na čistý vzduch a zdraví

Mgr. J. Gregor, Katedra slavistiky FF UP

minianketa**Březen, měsíc knihy aneb Co čtou lidé z olomoucké univerzity?**

Přes komunikační vymoženosti doby počátku jednadvacátého století stále zůstává dost těch, kteří v březnu – a zdaleka nejen v měsíci knihy – „vlezou za hříběcí kamna“ s nějakou knižní novinkou či jiným úžasným literárním počinem... V této souvislosti jsme se v náhodném výběru zeptali:

Co právě čtete? Měl/a byste nějaký tip pro své studenty, pedagogy, kolegy atp.?

RNDr. D. Lošťáková (ředitelka Knihovny UP): Minulý týden jsem si u nás v knihovně půjčila knihu s názvem „Žít, abych mohl vyprávět“ od G. G. Márqueze. Kniha mě velmi zaujala a uvědomila jsem si, že se téměř symbolicky hodí právě k měsíci knihy. Díky knize jsem se ponořila do života mladých kolumbijských intelektuálů 40. a 50. let minulého století. Byli zapálenými čtenáři knih všech světových spisovatelů a jejich síla vyrostla právě z toho, co v nich zasla četba.

Dnes snad máme méně času na čtení, ale když projdu Ústřední knihovnu a vidím tu spoustu studentů, jak studují z knih v knihovně, věřím, že pro řadu mladých lidí není potřeba vybírat pouze jeden měsíc jako měsíc knihy, vždyť oni knihy potřebují stále.

-map-

„Duše v pohybu“...

umocněným téměř baletním cvičením herců. Výborná byla práce s prostorem, který byl účinkujícími rovnoměrně vyplněn. Výběr kostýmů byl uvážlivý a přímo korespondoval s nasvícením a barevností scény. Vystoupení pokračovalo, možná už zbytečně, ukázkou cvičení u tyče opět za příjemného doprovodu zvuků hudebních nástrojů.

Stejná skupina nám poté předvedla krátkou baletní scénku nazvanou *Slípky*, v níž vyjádřila postava dospělé slepice vtipným výrazovým tancem výchovu svých kuřátek. Sehranost souboru byla na profesionální úrovni stejně jako už zmínované kostýmy.

Svou taneční kvalitou si tanečnicki udrželi i v další scéně s názvem *Jaro-léto-podzim-zima* za doprovodu hudby A. Vivaldiho. Bohužel ztvárnění ročních období bylo až příliš podbívané a málo nápadité, např. jaro kvetoucími rostlinami, podzim deštníky, což v doprovodu klasicistní hudby vyznělo spíš jako karikování.

Dokončení ze str. 7

Poslední ukázkou byla technika zvaná paravoltiliz, gymnastika na nesedlaném koni, která je jednou z rehabilitačních metod vycházejících z hipoterapie. Cvičení bylo prováděno na trenažérech za doprovodu rytmické hudby. Postupně zvyšování složitosti sestav mělo logickou posloupnost a pokudž bylo překvapením, kam až sahají schopnosti této skupiny.

Představení jako celek ukázalo, jak schopní mohou být lidé se zdravotním postižením, co mohou dokázat a co všechno se pomocí divadla nebo pro divadlo mohou naučit. Divadlo a jeho prostředky jsou mocným terapeutickým nástrojem, který si jistě zaslouží být rozvíjen a využíván co nejvíce. Proto jsou akce tohoto typu velmi vítaným zpestřením běžné divadelní produkce.

Z. Doleček, student 3. ročníku oboru Speciální pedagogika-dramaterapie, PdF UP

Glosa**Když dva dělají totéž...**

V pátek 23. 3. vyšla v MF Dnes mimořádná příloha Svět na dosah připravená společností Člověk v tísni a věnovaná rozvojové spolupráci na severní a střední Moravě. Mimo jiné se zde čtenáři dočetli o studijním oboru Mezinárodní rozvojová studia, který je realizován na Univerzitě Palackého a nemá obdoby v celé střední a východní Evropě. Představení projektu prostřednictvím rozhovoru s jeho garantem docentem Nováčkem určitě přispělo k tolik žádanému pozitivnímu zviditelnění univerzity v očích veřejnosti. O to nepochopitelnější se zdá odpověď rektora UP profesora Dvořáka v anketě moravských osobností ve stejné příloze. Na dotaz, zda prostředky na rozvojovou pomoc ze strany České republiky jsou dostačující, odpověděl, že „by možná bylo lepší se zamyslet, zda jsou milodary tím nejlepším řešením“.

Mgr. P. Kurfürst, LF UP